

طرح دوره بالینی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان
دانشکده پرستاری و مایمانی شهید بهشتی رشت
مرکز آموزشی درمانی و پژوهشی الزهرا (س)

نام گروه: مامایی	تعداد واحد و نوع واحد (کارآموزی/کارورزی): ۱ واحد، کارآموزی در عرصه بارداری طبیعی و غیرطبیعی، کد درس ۷۵
نام بخش: مرکز آموزشی درمانی الزهرا (س)، درمانگاه پره‌ناتال	طول مدت دوره: نیم‌سال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵ ۸ روز (روزانه ۴ ساعت و ۱/۲ ساعت)
نام مسئول برنامه / نام مدرس: خانم پریسا حسینی	زمان ارائه دوره: دوشنبه
آدرس ایمیل: Parisahosseini2444@gmail.com	تلفن و روزهای تماس: 09038322464

شرح درس

این درس به دانشجو کمک می‌کند تا به مهارت لازم در انجام مراقبت‌های بارداری از مادران باردار طبیعی و غیرطبیعی دست یابد و آموزش‌ها و مشاوره‌ها و تجویزات لازم را برای آن‌ها انجام دهد.

هدف/اهداف کلی دوره

رسیدن به مهارت در اداره و مراقبت‌های حین بارداری در موارد طبیعی و بارداری‌های پرخطر

رئوس مطالب (۱۵۳ ساعت):

انجام مراقبت‌های بارداری همراه با درخواست انجام آزمایشات و تجویزات، آموزش‌ها و مشاوره‌ها و ارجاع و پیگیری‌های لازم در درمانگاه‌های پره‌ناتال بیمارستان‌های آموزشی
(طول دوره ۳۲ روز ۴/۵ ساعت همراه با ۱۵ دقیقه استراحت است و انجام بیش از موارد تعیین شده توسط دانشجو مانعی ندارد).

اهداف اختصاصی

از دانشجو/دستیار انتظار می‌رود در پایان دوره:

۱. از مادر باردار طبیعی (بدون عارضه) به تعداد ۶۰-۵۵ مورد شرح حال بگیرد و وی را از نظر روانی-اجتماعی و فیزیکی ارزیابی کند و آموزش‌های لازم و مراقبت‌های کامل (حدود ۱/۳ در سه ماهه اول، ۱/۳ در سه ماهه دوم و ۱/۳ در سه ماهه سوم) را انجام دهد.
۲. از مادر باردار مبتلا به بیماری‌های داخلی و جراحی به تعداد ۳۰-۲۵ مورد (۲-۳ مورد از هر یک از بیماری‌های قلبی، دیابت، پره‌اکلامسی، عفونت ادراری، آنمی، عفونت‌هایی نظیر سرخجه و هیپاتیت و ...، پره‌ترم و پست‌ترم، ارهاش منفی، بیماری تیروئید، بیماری تنفسی، صرع، IUGR و ... شرح حال بگیرد، وی را از نظر روانی-اجتماعی و فیزیکی ارزیابی کند، معاینات و مراقبت‌های لازم را انجام دهد و آزمایشات لازم را در حضور مربی/مدرس بالینی درخواست کند.
۳. معاینه فیزیکی اعضای مختلف بدن مادر باردار و مرور سیستم‌ها را در حدود ۸۰ مورد (شامل ملتحمه چشم، تیروئید، قلب، ریه، پستان، لئوپولد، اندام‌ها و ... انجام دهد.
۴. یک پمفلت یا پوستر آموزشی (فردی یا گروهی) تهیه کند.
۵. به تعداد ۴۰ مورد پرونده در حین بارداری تشکیل دهد و آزمایشات روتین/لازم حین بارداری را درخواست کند.
۶. داروهای مجاز و لازم حین بارداری را در ۵۰ مورد در حضور مربی/مدرس بالینی تجویز کند و در ۲۰ مورد آموزش و در ۳ مورد مشاوره انجام دهد.
۷. به تعداد ۶-۳ مورد آزمایش کامل و کشت ادرار در موارد اورژانس و مورد نیاز با نظارت مربی/مدرس بالینی درخواست کند.
۸. به تعداد ۱۰-۵ مورد سونوگرافی و دیگر تست‌های سلامت جنین را درخواست کند و ۳۰ مورد تفسیر و راهنمایی بر طبق جواب آن‌ها انجام دهد.
۹. به تعداد ۲-۱ مورد NST و ۲-۱ مورد rollover test انجام دهد و ۲-۱ مورد کومیس غیرمستقیم درخواست کند.
۱۰. سمع صدای قلب جنین با گوشی پینارد به تعداد ۲۰ مورد و با داپلر به تعداد ۵۰ مورد انجام دهد.
۱۱. جواب آزمایشات را در ۵۰ مورد تفسیر و بر اساس آن به‌طور صحیح راهنمایی کند.
۱۲. در اداره کلاس‌های آموزشی دوران بارداری به تعداد ۳ مورد مشارکت داشته باشد.
۱۳. به تعداد ۲ مورد مشاوره بارداری با زن و شوهر انجام دهد.
۱۴. در پرسش و پاسخ و مطالعه مباحث نظری تعیین‌شده از سوی مربی/مدرس بالینی شرکت کند.

جدول زمان‌بندی ارایه کارآموزی در عرصه بارداری طبیعی و غیر طبیعی برای هر واحد دوره		نیم‌سال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۵
ردیف	روز	فعالیت‌های یادگیری
۱	روز اول ۱۴:۳۰ الی ۱۴:۰۰	۱. آشنایی با اهداف کارآموزی و نحوه ارزشیابی در طی دوره و برنامه روزانه، آشنایی با درمانگاه (پرسنل و وظائف آن‌ها، تجهیزات و ...)، آشنایی با مقررات و روتین درمانگاه، مروری بر گرفتن شرح حال و معاینه فیزیکی بیمار ۲. توضیحات لازم درخصوص لاگ‌بوک مربوط و چگونگی تکمیل آن ۳. اخذ شرح حال و ارزیابی روانی و اجتماعی و فیزیکی خانم باردار طبیعی و آموزش لازم و انجام مراقبت‌های کامل و ثبت آن ۴. انجام معاینات فیزیکی (کنترل علائم حیاتی مادر، معاینه سیستمیک و انجام مانور لئوپولد) و ثبت آن ۵. پیدا کردن محل سمع قلب جنین و سمع قلب جنین با پینارد و سونی‌کید و ثبت آن ۶. تشکیل پرونده و درخواست آزمایشات روتین یا لازم در حین بارداری برای خانم باردار ۷. تعیین سن حاملگی بر اساس LMP، ارتفاع رحم و سونوگرافی و ثبت آن
۲	روز دوم ۱۴:۳۰ الی ۱۴:۰۰	۱. تمرین فعالیت‌های روز قبل توسط دانشجو ۲. آزمایشات روتین دوران بارداری مطابق آخرین دستورالعمل کشوری مراقبت‌های ادغام‌یافته سلامت مادران آزمایش خون CBC, Hg, HCT گروه خون و RH قند، اوره، کراتینین HBV, VDRL, FBS, U/A, U/C ۳. اقدامات لازم برای مادران پرخطر تشخیص و ارجاع موارد غیرطبیعی دوران بارداری تشخیص و ارجاع بیماری‌ها در بارداری تشخیص و ارجاع عوارض دوران بارداری تشخیص و ارجاع عوارض جنینی ۶. تجویز داروهای مجاز و لازم حین بارداری برای خانم باردار ۷. درخواست U/A و U/C در بارداری در موارد اورژانس و مورد نیاز ۸. درخواست سونوگرافی و تست‌های سلامت جنین و تفسیر جواب آن و راهنمایی بر اساس آن ۹. انجام NST, roll over test و درخواست کومبس غیرمستقیم
۳	روز سوم ۱۴:۳۰ الی ۱۴:۰۰	۱. تمرین فعالیت‌های روز قبل توسط دانشجو ۲. پذیرش بیمار توسط دانشجو با نظارت و کمک مربی/مدرس بالینی ۳. انجام مانورهای لئوپولد توسط دانشجو با نظارت مربی/مدرس بالینی ۴. درخواست آزمایش‌های روتین توسط دانشجو با نظارت مربی/مدرس بالینی

		۵. تعیین دقیق سن حاملگی بر اساس معاینه فیزیکی، شرح حال، سونوگرافی و ... ۶. آموزش به و مشاوره با مادران باردار در رابطه با مراقبت‌های دوران بارداری ۷. آموزش بهداشت و تغذیه دوران بارداری توسط دانشجوی با نظارت مربی/مدرس بالینی مطابق آخرین دستورالعمل کشوری تغذیه زنان باردار و شیرده
۴	روز چهارم ۱۴:۰۰ الی ۷:۳۰	۱. تمرین فعالیت‌های روز قبل توسط دانشجو ۲. سمع صدای قلب جنین با پینارد و داپلر ۳. ارائه Plan های درمانی مناسب با تشخیص اختلالات توسط دانشجوی با نظارت مربی/مدرس بالینی ۴. تشخیص موارد پرخطر توسط دانشجوی با نظارت مربی/مدرس بالینی ۵. تفسیر جواب آزمایشات و راهنمایی صحیح بر اساس آن با نظارت مربی/مدرس بالینی ۶. مشارکت در اداره کلاس‌های آموزشی دوران بارداری با نظارت مربی/مدرس بالینی
۵	روز پنجم ۱۴:۰۰ الی ۷:۳۰	۱. تمرین فعالیت‌های روز قبل توسط دانشجو ۲. ارائه اقدامات مناسب در صورت مراجعه مادر با شکایات شایع بارداری توسط دانشجوی ۳. آموزش درخصوص نشانه‌ها و علائم خطر و زمان مراجعات بعدی به مادر باردار ۴. تجویز داروی مناسب و درج دستورات دارویی و روش‌های درمانی در پرونده مربوط در حضور مربی/مدرس بالینی
۶	روز ششم ۱۴:۰۰ الی ۷:۳۰	۱. تمرین فعالیت‌های روز قبل توسط دانشجو ۲. تشخیص بارداری بر اساس علائم مانند تاخیر در قاعدگی و درخواست آزمایش سنجش BHCG با نظارت مربی/مدرس بالینی ۳. درخواست و تفسیر آزمایشات به‌طور مستقل توسط دانشجوی
۷	روز هفتم ۱۴:۰۰ الی ۷:۳۰	۱. تمرین فعالیت‌های روز قبل توسط دانشجو ۲. توصیه و آموزش‌های لازم به مادر در مورد بهداشت فردی/روان/جنسی/دهان و دندان، تغذیه و مکمل‌های دارویی، شکایات شایع و موارد غیر طبیعی در مادر و جنین، مزایای زایمان طبیعی، شیردهی، زمان مناسب بارداری بعدی، مراقبت نوزاد/علائم خطر نوزاد و شرکت در کلاس‌های آمادگی دوران بارداری و زایمان ۳. تشخیص و پی‌گیری بارداری‌های پرخطر نظیر مادر مبتلا به بیماری‌های قلبی، دیابت، پره‌اکلامسی، عفونت ادراری، آنمی، عفونت‌هایی نظیر سرخجه و هیپاتیت و ...، پره‌ترم و پست‌ترم، ارهاش منفی، بیماری تیروئید، بیماری تنفسی، صرع، IUGR و ... ۴. آموزش به مادر در مورد آمادگی زایمان با تأکید برعلائم شروع لیبر و تفاوت لیبر حقیقی و کاذب در حضور مربی/مدرس بالینی
۸	روز هشتم ۱۴:۰۰ الی ۷:۳۰	۱. تمرین فعالیت‌های روز قبل توسط دانشجو ۲. انجام کلیه فعالیت‌های آموزش داده شده به‌طور مستقل توسط دانشجوی ۳. ارزشیابی پایانی

- ۱ - بارداری و زایمان ویلیامز. کانینگهام، اف. گاس. آخرین چاپ
 - ۲ - درسنامه مامایی میلز. میلز، مارگارت اف. آخرین چاپ
 - 3 - Philadelphia: Lww - Danforths obstetrics and gynecology edited by James R. Scoot. (last edition).
 - 4 - Current obstetric % gynecology diagnosis & Treatment, edited by Alan H. Decherney. - (last edition). - New york: McGraw Hill.
 - 5 - Maternity & womens health Care/ - edited by Ditra Leonard Lowder Milk and etal. - (last edition). - st. Louis: Mosby
 - 6 - A Guide to Effective care child birth. (last edition). - oxford: oxford university,
 - 7 - Varneys Midwifery –(last edition), New york: Jones & Barlet
 - 8 - Complementary Therapies for pregnancy and child birth - Denise Tiran and Sue Mack
 - 9 - Essential of maternity Bobak
 - 10 - Labor prepanation - simkin,p.2009(last edition)
- و دیگر کتابهای مراقبتهای بهداشتی یا پرستاری مادرو کودک
- ۱۰ - مراقبتهای ادغام یافته سلامت مادران در دو جلد (راهنمای خدمات داخل وخارج بیمارستانی) - وزارت بهداشت،دفتر سلامت خانواده وجمعیت،اداره سلامت مادران

مباحث نظری جهت ارایه توسط دانشجویان در کارآموزی در عرصه بارداری طبیعی و غیرطبیعی

ردیف	مباحث نظری
۱	فیزیولوژی مادر
۲	مراقبت‌های پیش از بارداری و حین بارداری مطابق آخرین دستورالعمل کشوری
۳	تشخیص پره‌ناتال شامل تست های غربالگری، تست های تشخیصی و تشخیص ناهنجاریهای ساختاری با سونوگرافی مخصوص
۴	اختلالات رشد جنین
۵	سقط
۶	تست‌های ارزیابی سلامت جنین
۷	حاملگی خارج از رحمی
۸	دیابت و اختلالات فشارخون در بارداری

روش تدریس

- آموزش بر بالین مراجعه‌کننده
- استفاده از بوکلت‌ها، کتاب‌ها، دستورالعمل‌ها و پوسترهای آموزشی مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- استفاده از فیلم یا انیمیشن‌های آموزشی
- Team based learning
- Peer education

امکانات آموزشی

- بوکلت‌ها، کتاب‌ها، دستورالعمل‌ها و پوستره‌های آموزشی مصوب وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- فیلم یا انیمیشن‌های آموزشی
- کلاس‌های آمادگی بارداری

نحوه ارزشیابی دانشجو و فرم مربوط به هر ارزشیابی

(ب) پایان دوره

(الف) در طول دوره

ساعت	تاریخ	نمره	روش آزمون
در زمان تعیین شده	حین و پایان کارآموزی	۶۰	ارزشیابی اختصاصی با پرسش و پاسخ شفاهی و یا کتبی و چگونگی انجام امور مربوط به مراجعه‌کننده و حضور فعال در بالین
در زمان تعیین شده	حین و پایان کارآموزی	۳۰	ارزشیابی عمومی
در زمان تعیین شده	حین و پایان کارآموزی	۱۰	ارایه و چگونگی انجام تکالیف محوله

مقررات و انتظارات از دانشجو: (توسط گروه تعیین می‌گردد)

- هر دانشجو طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:
- رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی
- مراجعه به موقع و منظم و حضور فعال، مستمر و مشارکتی در محیط کارآموزی
- مطالعه محتوای آموزشی و منابع به روز و دستورالعمل‌های کشوری و به کارگیری آن
- ارائه تکالیف محوله در تاریخ معین شده
- مشارکت فعالانه در پرسش و پاسخ، ارائه و گزارش و بحث در زمینه موارد مراجعه‌کننده و آزمون در طی و پایان دوره

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کیلان
دانشکده پرستاری و مایانی شهید بهشتی رشت

فرم ارزشیابی اختصاصی واحد بالینی/کارآموزی در عرصه بارداری طبیعی و غیرطبیعی

نام و نام خانوادگی دانشجو: سال تحصیلی: ترم و مقطع تحصیلی: تعداد واحد:
محل کارآموزی: تاریخ شروع کارآموزی: تاریخ اتمام کارآموزی:

ملاحظات	ضعیف (۰/۲۵)	متوسط (۰/۵)	خوب (۱)	عالی (۱/۵)	موارد ارزیابی
					۱- از مراجعه کنندگان شرح حال کامل می گیرد.
					۲- ارزیابی روانی و اجتماعی و فیزیکی خانم باردار طبیعی را انجام می دهد.
					۳- انجام مراقبت های کامل و ثبت آنها را انجام می دهد.
					۴- معاینات فیزیکی (کنترل علائم حیاتی مادر، معاینه سیستمیک و انجام مانور لئوپولد) را انجام می دهد.
					۵- سمع قلب جنین با پینارد و سونی کید را انجام می دهد.
					۶- برای خانم باردار آزمایشات روتین یا لازم در حین بارداری را درخواست می کند.
					۷- سن حاملگی را بر اساس LMP، ارتفاع رحم و سونوگرافی تعیین می کند.
					۸- بارداری های پرخطر نظیر مادر مبتلا به بیماری های قلبی، دیابت، پره کلامسی، عفونت ادراری، آنمی، عفونت های نظیر سرخچه و هپاتیت و ... پره ترم و پست ترم، ارهاش منفی، بیماری تیروئید، بیماری تنفسی، صرع، IUGR و ... را تشخیص و در صورت لزوم ارجاع می دهد.
					۹- عوارض جنینی را تشخیص و ارجاع می دهد.
					۱۰- داروهای مجاز و لازم حین بارداری برای خانم باردار را تجویز می کند.
					۱۱- U/A و U/C در بارداری در موارد اورژانس و مورد نیاز را درخواست می کند.

				۱۲- زمان درخواست سونوگرافی و تست های سلامت جنین و تفسیر جواب آن و راهنمایی لازم بر اساس آن را می داند.
				۱۳- roll over test را انجام می دهد.
				۱۴- بارداری را بر اساس علایم مانند تاخیر در قاعدگی و درخواست آزمایش سنجش BHCG تشخیص می دهد.
				۱۵- Plan درمانی مناسب با تشخیص اختلالات ارائه می دهد.
				۱۶- داروی مناسب را تجویز می کند و دستورات دارویی و روش های درمانی را در پرونده ثبت می کند.
				۱۷- در صورت مراجعه مادر با شکایات شایع بارداری اقدامات و آموزشهای مناسب را ارائه می دهد.
				۱۸- نشانه ها و علایم خطر و زمان مراجعات بعدی را به مادر باردار آموزش می دهد.
				۱۹- به مادر باردار در مورد بهداشت فردی/ روان/جنسی/ دهان و دندان، تغذیه و مکمل های دارویی، شکایات شایع و موارد غیر طبیعی در مادر و جنین، مزایای زایمان طبیعی، شیردهی، زمان مناسب بارداری بعدی، مراقبت نوزاد/علایم خطر نوزاد آموزش می دهد.
				۲۰- در اداره کلاس های آموزشی دوران بارداری مشارکت دارد.
				۲۱- مشاوره بارداری با زن و شوهر را انجام می دهد.
				۲۲- در پرسش و پاسخ و مطالعه مباحث نظری تعیین شده از سوی مربی/مدرس بالینی شرکت می کند.
				۲۳- پمفلت، بوکلت یا پوستر آموزشی مرتبط با بارداری طبیعی یا غیر طبیعی تهیه می کند.

ارزشیابی		
موضوع ارزشیابی	نمره کل	نمره کسب- شده
ارزشیابی عمومی	۶ نمره (۳۰ درصد کل نمره)	
ارزشیابی اختصاصی	۱۰ نمره (۵۰ درصد کل نمره)	
امتحان پایان دوره	۲ نمره (۱۰ درصد کل نمره)	
فعالیت های آموزشی	۲ نمره (۱۰ درصد کل نمره)	
فعالیت ویژه: (ابتکار، خلاقیت، گزارش موارد و مطالب تازه و غیره)	حداکثر: ۱ نمره تشویقی (۵ درصد کل نمره)	
نمره کل:		

امضای مدرس:

امضای دانشجو: